

Misschien is het wel de 5^e keer dat ik een fotografie tentoonstelling mag openen, het moet toch niet gekker worden, maar dit is wel een hele bijzondere, 3 vrienden in 1 klap, het duo WassinkLundgren, Thijs groot Wassink en Ruben Lundgren en Jan Versweyveld van Toneelgroep Amsterdam, dus ik ben driedubbel vereerd dat ik dit mag doen! En nog wel op mijn lievelingsplek/ fotomuseum FOAM. WassinkLundgren heb ik hier leren kennen, nieuwsgierig als ik altijd ben, op zoek naar nieuwe jonge fotografen, in de bibliotheek hierboven. Empty Bottles, wat u gelukkig hier ook vanavond kunt zien, voor mij een eye opener. Een treurig onderwerp maar luchtig en vanzelfsprekend gefotografeerd tegen de skyline van Shanghai en Beijing. Mensen die plastic flessen verzamelen (door henzelf daar neergezet) om die in te ruilen voor wat geld. Over crisis gesproken. Wassink/Lundgren hadden al gauw in de gaten, dat ik een verzamelaar ben, hun pr/netwerk machine en hun ambitie is heel goed ontwikkeld, wat ik ook enorm in hun waardeer, want ik heb diezelfde eigenschappen. Dus bij die eerste ontmoeting raakten we meteen in gesprek, ik zocht ze op in hun Studio in StedelijkMuseum CS, dat mooie oude postgebouw bij het Centraal Station, wat helaas ook alweer afgebroken is, ik volgde ze op tentoonstellingen/spreekbeurten en kocht af en toe wat werk van hun. Toen was het nog te betalen, inmiddels zijn ze bij een heuse grote fotografie galerie en niet de eerste de beste: Willem van Zoetendaal. Die trouwens deze week ook werk van hen presenteert. Hoogtepunt voor mij was, de catalogus, die ze in 2008 maakten samen met Kummer en Herrman, voor mijn eigen tentoonstelling in De Hallen in Haarlem, die ook meteen een Red Dot prijs kreeg, een collector's item nu! Af en toe ga ik naar London, voor theaterbezoek of voor fotografie tentoonstellingen, The Frieze Art Fair is mijn favoriet en blijf ik een nachtje slapen in Mare Street/Hackney, mijn favoriete wijk in London en tevens verblijfplaats van Thijs Groot Wassink. Dan wordt er heel wat over fotografie en komende projecten gepraat. Helaas ben ik nog niet bij Ruben Lundgren geweest, die in Beijing woont, ik zeg, nog niet, ik weet, dat het er nog zeker een keer van gaat komen. Niets is interessanter, net als bij jonge acteurs trouwens, om jonge fotografen in hun ontwikkeling te volgen en dat doe ik gretig en hongerig bij hen. Ik bespreek hun laatste werk, zeg het er het mijne over, ze doen ermee wat ze willen en ik ga weer trouw naar hun laatste vernissage, waar het ook is. Soms klikt het met een fotograaf en in dit geval nog wel met 2, kijk maar naar het werk Tokyo Tokyo, dan zie je duidelijk dat er 2 aan het werk zijn. De tentoonstelling heet ook niet voor niets One Group Show! Dat ze op zo'n jonge leeftijd al hier een overzichtstentoonstelling hebben, ben ik reuze trots op,

Jan Versweyveld is een heel ander verhaal! Ik ken de beide heren theatermakers Ivo van Hove en zijn partner Jan al meer dan 30 jaar en zijn goede vrienden geworden en werk sinds die tijd met ze samen, eerst bij een paar Vlaamse producties en toen bij het Zuidelijk Toneel en nu al geruime tijd bij het eerste Toneelgezelschap van het land Toneelgroep Amsterdam, dat, zoals bekend dit jaar 25 jaar bestaat, ook daarom deze tentoonstelling.

Jan Versweyveld is een bezeten mens of het nou om scenografie gaat, decors, of fotografie, zijn lat ligt heel erg hoog. Hij laat zich ook graag inspireren bij zijn scenografieën door fotografen als Julius Schulman bij Othello en Paul Smith en Wolfgang Tillmans voor Het Temmen van de Feeks, en kwam graag foto's uit mijn collectie lenen om zijn ontwerpen voor zijn decors op de openbare presentatie te benadrukken. Pas sinds een jaar of 7 heeft hij zich een bijzondere plek verworven onder de theaterfotografen, sinds zijn eigen fotografie bij de productie A Perfect Wedding. Ik mocht een keer een foto uitzoeken die mij het meeste aansprak uit zijn duizenden foto's en ik koos voor een foto uit Teorema, wat Ivo van Hove regisseerde in Bochum bij de Ruhr Triennale, waar bij Chico Kenzari, de boodschapper in het verhaal, een telegram bezorgt en vanaf grote hoogte op het toneel springt, die foto heeft een enorme dynamiek en mede door de architectuur van dat gebouw in Bochum, lijkt die foto een still uit een Italiaanse neo- realistisch film uit de jaren 50. Deze foto heeft een bijzondere plek in mijn collectie. Jan heeft een groot voordeel, hij is vast verbonden bij Toneelgroep Amsterdam, is er dag en nacht dus is er vanaf het eerst moment bij, dus niet zoals andere theaterfotografen die naar een repetitie komen, 1 of 2 keer en dan pas bij de generales fotograferen. Vanaf de eerste bijeenkomst, meestal de lezing, is hij al druk in de weer met fotograferen. Het is inmiddels een bekend fenomeen en iedereen weet dat, Jan loopt overal rond en fotografeert, waar dan ook en overal. Ook waar je hem niet verwacht, ineens duikt hij op, onopvallend maar wel duidelijk aanwezig. Het ging zelf zover, dat Jan foto camera's boven het decor in de schouwburg had opgehangen, bij de generale repetitie van MacBeth van Johan Simons en die camera's klikten onophoudelijk, terwijl de acteurs van niks wisten, die hoorden voortdurend klikken en wisten niet waar het vandaan kwam. Het geluid leek op een schot hagel die op hen afgevuurd werd. Hij had niets van te voren gezegd. Gelukkig kent iedereen Jan bij Toneelgroep Amsterdam en vindt hem aangenaam en laat hem zijn gang gaan, kruipend en sluipend over en door zijn zelf bedachte scenografie, zeg decor. Ach laat die jongen toch, we kennen hem, en daarom zijn die theaterfoto's van Jan Versweyveld zo speciaal, zo intens persoonlijk, omdat hij iedereen zo door en door kent. Documentair en ongepolijst en op het kille af, zei onlangs Gijs Scholten van Aschat in de nrc over Jan's werk. Jan Versweyveld is het vlees geworden theater fotografie beest. Het is mij nogmaals een grote eer u uit te nodigen om deze tentoonstellingen te gaan zien en hoop, dat u net zo geniet als ik en ik wens deze 3 makers heel veel succes met al het moois wat zij in de toekomst zeker nog gaan maken!

Openingsspeech Hans Kemna | 24 februari 2013 | Amsterdam Foam